Zlato v ohni.

(Obraz ze života od [illegible].)

KAPITOLA XXII.

"To nevadí, věci [illegible] ani se koupání vyznávat," [illegible] se paní [illegible]. "Bohu-přání Prusové, že nám tolik zbytečné práce a starostí nadělali!"

"Teď se stíkání obrátí," podotknul kontrolor na její útěchu,—"teď jim to naši vychovatelé měrou opláceti budou."

"Ale tatínku," namítnul Velislav, jenž se byl na některý okamžik s ostatními sledováním Beránků po háji rozestoupeném obrátil,—"vždyť naši neporazili Prusy nýbrž Vlachy!"

[illegible] nevhodný dotaz, ale pan kontrolor [illegible] když svůj podíl nedostali před Vlachy, dostanou ho teď po Vlaších—a manželka jeho dokládala, že svojí předtuchou před [illegible] zklamána nebyla.

"Na každý způsob jsme tímto vítězstvím mnoho získali," poznamenával ... Velislav. "Neboť je nyní aspoň jistá armáda až do Čech nevtrhne, málo se pokládá za jisté; ano máme to i naději, že můžeme snad až k Jaderskému moři stíhat, aniž bychom se na té cestě s ní potkali. Jistě si to ani neumíme!..."

Nejspíše to bylo také dobrou novinou, že se v pozdějších hodinách odpoledne do lázní hosté hojněji scházeli, nežli se všedního dne pravidlem dělo; největší zásluhu o to měl farář Čacký, an se tam se všemi členy Beránkových rodin dostavil. Všichni přítomní a přicházející se rychle seznamovali; [illegible] se dvě hlavní skupiny, jedna mužská, druhá ženská. V první měl hlavní slovo pan kontrolor Beránek, který ke podivu mnoho zajímavých příběhů z nynější vojny vyprávěti uměl; skoro ve všech byli rakouští husaři výhradními hrdiny: tu se jich pět setkalo s patnácti jezdci pruské pikety a po krátkém zápase pět z nich [illegible] jezdci, že se při setkání s Prušáky ani střelné ani sečné zbraně nedotknou, alebrž jen pouhým bičem jim za vyučenou dají. Však prý se také pruští vojáci našich husarů víc než ďábla bojí, a už při jich musilo čest a dost od vlastních vůdců býti postříleno, jen aby takovými tresty ostatní k boji proti strašným Maďarům donuceni byli.

Z počátku kontrolora všichni páni [illegible] poslouchali; potom nejdříve správce a po něm i polesného zvědavost pominula.

"Prosím, vás," zahučel lesní stranou k onomu,—"věří jen člověk tomu, co povídá, anebo nás má za takové [illegible], kterým může bajky své směle [illegible] věšet?"

"Nu, byste neměl býti v pochybnostech," usmál se pan Hoch.

"Že [illegible] nemýlí; [illegible] tak opravdovou, jako by prorokoval!"

"Mluví, jako by mu z huby šla myslivecká latina," pravil rozmarně správce. "Co slyšel od jiných, to má za pravdu, a co přišije, tomu také sám nejdříve uvěří."

Ať pan Hoch dobře uhodnul či ale, jisto bylo, že kontrolor Beránek neměl vděčnějšího posluchače nad [illegible] Brčála. Ten ve všecka slova jeho měl takovou víru, že by jí byl snadno mohl hory přenášeti; kdyby byl z úst jeho doslechl, že jeden maďarský husar dovede Prusa na jedno posezení pojedl a že mu z nich při tom více nezbylo než trocha taku, kterým sobě kníry natřel: panu Brčálovi nebylo by se to zdálo [illegible]. Nepřerušoval kontrolorovi řeč žádnými otázkami, nejevil svoje podivení žádnými slovy, ale kdykoliv nějaký hrdinský čin byl dokonán, vypuknul v tak srdečný smích, že mu od něho oči [illegible] neosychaly.

Také slečny Brčálovy se dobře bavily, ale s Beránkem mladším, studentem, Velislavem, který se o [illegible] odtrhnul a [illegible] ke skupině ženských přidal [illegible] možných pan-

farář [illegible] odejdouce společnosti ke druhé přenášeli a kostelník Liška uprostřed mezi oběma se držel, aby nejen oběma ale i [illegible] mohl, [illegible] mluvilo [illegible].

Jako [illegible] pobídkou, [illegible] modou, při které příležitosti slečny Julie, Helena i Olivie [illegible], že to nemají [illegible] na sebe [illegible], ležíce [illegible] po svých hlavách.

"Prosím," pravila Velislavovi nejmladší sestra, "přece mohl jsi sám dojít na nádraží se přesvědčit, zda tam nalo věcí až jsou."

"Já?" řekl student. "Ano, jedy by se také mně byla snadno namanula taková opovážlivá myšlenka, taková švarhranná kousle, jak tatínek [illegible] teď se [illegible] i [illegible] moudrost a opatrnost dává. Já na nádraží! Třeba tam ještě Prusové nebyli, dne [illegible] jaký babák by mne tam chytil! Teď nejsou časy jako tehdy, teď i to nejnemožnější je asi možné, zrovna jako v pohádkách, a na-[illegible] ztratil—leda by ho provázel nějaký husar."

Zvraku se mu [illegible], že tak mladý hrdina [illegible].

"Jen se příliš nerouhejte," bránila se děvčata, "vždyť vy byste tam nešly ani s husary—ať, že ne?"

[illegible] v takové společnosti byla trochu prostořeká, hleděl to rychle zahlazovati [illegible] pane farář, jaká to byla kaplička?"

"Poutnická," odpověděl tento, chápaje se rád nového předmětu. "Stojí nad zázračným pramenem, ku kterému od nepaměti dob lidé z blízka i z daleka, zvláště za léto přicházejí, jedni ovšem z pobožnosti, mnozí však z té zvláštní příčiny, aby se tu hojili aneb [illegible] nemocným přátelům na bohu a panně Marii zdraví vyprosili. Podívejme se tam!"

Kaple stála blíže lázní na kopečku a [illegible] uvnitř velmi jednoduchá; co při ní nejvíce oko lahodilo, byly dvě veliké [illegible], jež po obou jejích stranách stály a jejichž větve se nad střechou její v přirozený velkolepý gotický oblouk spojovaly. Pan farář společnosti své přeložil latinský nápis za sklem v kapli vyvěšený a stvrzující, že se tu skutečně událo nejedno zázračné vyléčení; poslouchali ho všichni s šetrnou pozorností, ale ani Velislav k výkladu jeho nic nepodotknul. Potom zavedl je k zázračnému prameni; pokropili se všichni, ale rozprava nadobro umlkla. Teprvé když opět na docela světském vzduchu se octli a Velislav [illegible], že by snad neškodilo [illegible] tančiti nebo [illegible] hru [illegible] se opět všecky jazyky. Po živém rokování většina společnosti hru v kuželky; [illegible] Velislavovy nejdříve proti ní se bránily, ale když počala, také jim brzo byly [illegible]. Mládež [illegible] při kuželkách rychle zapomněla na zázraky, na [illegible], na politiku, na Prusy, na Vlachy i na [illegible] jednoho krále, [illegible] snažně [illegible], jejžto [illegible] vždy zdvihali, kdykoliv byl s místa svého svržen. Avšak i usedlá mužská společnost od běhu velikého světa vždy více obracela zřetel svůj ke kuželníku, až posléze každý jednotlivý hod s dychtivou pozorností provázela, jej kritisovala, pochvalou neb smíchem vyznamenávala.

Starý Liška—nebo, co tu vlastně starý Liška dělal? bude se snad některý z laskavých čtenářů ptáti. Podobnou otázkou uvítal jej v lázních páter Čacký, domnívaje se, že kostelník přichází ohlašovat nějaké zaopatření, nějaký katechismus nebo cosi podobného. Však on nepřicházel ani co kostelník, ani co hrobař ani co ponocný ani co provozovatel některého ze svých bezpočetných umění a řemesel. "Jdu se obhlédnout po dětech," pravil panu faráři.

S [illegible] podobně jako s drůbeží lázeňského [illegible] toliko [illegible], co Liška měl doma dětí. Vlastně ne doma; v tom právě byla největší podobnost mezi kuřaty a dětmi.

Kuřata se od lázní rozlézala [illegible] daleko po vůkolních hájích, nikdo jich neohlídával a také by je sotva kdo byl domů dostal, pokud se dobrovolně nevrátila; děti Liškovy, pokud nemusely sedět ve škole, činily tolikéž; kdo se po hájích procházel, [illegible] v houštinách podle stezky tu Pepík tam Karlík onde Tonička nebo dva z nich nebo všichni tři pohromadě. Rodiče se po nich obyčejně málo sháněli; a jestliže nyní Liška [illegible] výminku, dělo se to s tou příčinou, že tu byla vrchnost, které Pepík, Karlík a Tonička snadno mohli někde vraziti do cesty.

Ostatně ani touto obavou se starý Liška příliš nemořil, neboť hledaje děti šel rovně do lázní a tam uvázl, aniž ho byl kdo [illegible] zadržel. Slyšeti, co se mezi honoraci mluví o vojně a velkých pánech, bylo mu pravým [illegible]; nejen že byl velmi zvědavý, ale co při takové příležitosti zvěděl, mohl pak mezi vesničany, zvláště v Bukovské hospodě, udávati co svůj [illegible]. Kromtoho? na tom nástroji, na který ta [illegible] hrála, na kuželníku totiž Liška—jak se samo sebou rozumí—od svého mládí byl mistrem: jak se měl při tom kterém politku odtrhovati!

Odtrhnul se přece, ale teprvé potom, když všecko panstvo kolem kuželníku hromadit se počalo, tu se dále neslušelo, aby [illegible] stál—a proti slušnosti se mezi pány Liška [illegible] ani nedovedl. Šetrně ustoupiv nespěchal ani teď hledat svých dětí; volnou [illegible] kráčel mezi hostinskými stoly a lavicemi, které pod mladými lipami se táhly. Mezi posledními řadami seděl jednotlivý host, jejžto Liška zdvořile pozdravil.

KAPITOLA XXIII.

"Kam pak, brácho?" řekl tento blahosklonně důvěrným tónem. "Chvátáte?"

"Kamž bych chvátal," dí Liška zastaviv se.

"Tedy můžete na čtvrthodinku přisednout a pohovořit?"

"Rád, pane otče, tuze rád."

Pan otec ťukal už na sklenici a poručil přinésti ještě jednu. Liška mu bez okolků a bez ostychu připil a pak se jal hned mluviti, jako by v hovoru nedávno přetrženém pokračovati měl.

"Jakž to dopadlo?"

"S poutí?" odtušil pan otec, kterého však jen do očí panem otcem nazývali: po straně mu v celé osadě říkali jen "brácha", říkali také "u Bráchů" a "v Bráchovic mlýně", jako by to bylo nějaké vlastní jméno. Mlynář sám o sobě s jakousi hrdostí říkal: "Já jsem Soukup!"—a to znamenalo asi tolik: "Já všecko skoupím, co chci, mám k tomu dosti peněz a s těmi mohu nakládat, jak se mi ráčí!" Také tím opravdu byl rozhlášen, že koupí, co se mu namane; netoliko obilí nad svou vlastní potřebu, na sejpce nebo na stojatě, netoliko kus dobytka neb stádo husí, že koupí neb najme netoliko baráky nebo louku, nebo pastviště nebo rybník nebo vápennou skálu, nýbrž že koupí také chvůj nebo peří nebo staré železo nebo krov staré kostelní věže nebo zajíce v pytli.—Byl v osadě člověk, kterého [illegible] přezdívali [illegible], se pro přezdívku náramně hněval: Soukup od něho přezdívku za pár mázů piva koupil, dal k tomu hodný litkup lidem, kteří ho vypíjeti pomáhali, kladl na srdce: "Teď patří přezdívka mně—jen mně tak říkati smíte, ale můžete mně tak říkati, jak často se vám líbí!"

Když se někdy řeč jeho takovým obchodům slovem opírala, vyvracel námitky její krátkým rozumováním: "Nekoupím-li já to, koupí žid—a co může koupit žid, mohu také já koupit." Podnikavého ducha ke kupování nikdy mu nescházelo, dost často také, co koupil, [illegible] dobře udal; však nejednou také to neb ono podivně [illegible] jeho jménem [illegible] ty takové se mlynáře [illegible] vysoko se nespustil, a něco mohl bez bolesti obětovati, neboť náležel mezi [illegible] a neměl žádných dětí. Nejraději kupoval takové věci, o kterých se [illegible] nejméně [illegible] tak

pro sebe jako mnohem spíše pro parádu.

Věděli jsme mlynáře Soukupa hned o Bukovské slavnosti, a slavnostní hostiny; z toho, že jsme ho tam mluviti neslyšeli, ať [illegible] nesmí, že byl rovněž tak málomluvný jako pan důchodní Brčál; uměl on jakýmsi [illegible] vládnouti a třebas i tak pořádně zahlaholiti jako jeho mlýnské kolo—ale všecko na svém místě, a kde se mu zdálo slušným mlčeti, nadělal tak málo hluku jako ryba v jeho nádržce. Býval rád mezi sprostými lidmi a býval rád mezi pány; mezi sprostými lidmi držel na úctu, pánům úctu vzdával ale také od nich vážnost sobě vyžadoval; tak když přišel do lázní, nic se panské společnosti nevtíral, naopak zasedal co nejdále od ní a čekal, až pan správce nebo pan farář nebo pan polesný nebo některý jiný pro něj přijde anebo jej mezi ostatní zavolá. Kdyby pak se někomu zdálo, že byl příliš ctižádostivý a chlubný, musíme hned doložiti, že byl tuze nábožný. Na to byl, jak se říká, [illegible], ne že by byl jen ruce spínal, oči k nebi kroutil nebo příliš do kostela docházel; uměl také veselo výskat, býval [illegible] na posvíceních, na [illegible] i na křtinách, o muzice tancoval jen což a pivo si dával nosit hned po celých putýnkách, [illegible] ho pokušitel [illegible] ku klení hromování a jména božího nadarmo braní; ale když byl čas k modlení, nezanedbal ho, když byla doba postu, jídal plně ryby, a což bylo nejhlavnějšího: ke kostelu a kněžím byla ruka jeho vždycky štědrá. Kdykoliv bývala v Bukově pouť, při kostele nebo při kapli u lázní, vždycky vystrojili ve mlýně duchovním pánům řádnou tabuli; okolní kněží zase Bukovského mlynáře za podobných příležitostí zvali k sobě, i býval zvláště jedna ruka s farářem Píhalem, k jehož osadě Buková do nedávna příslušela. O zbudování nového kostela a zřízení nové fary v Bukové měl mlynář Soukup obzvláštní zásluhy; věděl sice, že se tím faráři Píhalovi nezavděčuje, avšak rozumoval: "Co naplat—bližší košile nežli kabát!" Když mohl Bukovou povznésti proti ostatním obcím, neváhal to učinit, neboť čím užší byl kruh jeho domova, tím žárlivější byl Soukup na jeho slávu; mlýn u rybníka a co k němu jakožto mlynářovo jmění náleželo, to byl v jeho očích nejznamenitější kus povrchu zemského, to byl pravý střed všeho světa, nad ním bděl mlynář jako Cerberus, na něj žádným způsobem nedal dopustiti.

"S poutí?" odpovídal na otázku Liškovu a vjel si svou ohromnou rukou do vlasů—vlasy je byly husté a silné jako žíně, jen [illegible] dlouhé, a poněvadž rukou do nich vjížděti bylo jedním z jeho hlavních návyků, vypadaly vždycky tak zcuchané, jako by se jich od počátku světa byl nedotknul. Větším nepořádkem vyniklo nad ně jen ještě jeho husté a dlouhé obočí; tváře i bradu měl vyholené ale od ucha k uchu líce i podbradek jeho lemovel věnec vousů, které vlasům jeho nic nezavdaly; vším tím se dělo, že vzezření pana otce bylo nad míru statečné, skoro až trochu divoké.

"S poutí, brácho?" opakoval přimhuřuje silně pravé oko, což bylo jiným jeho obyčejným způsobem, když nebýval mezi pány. "No, co byste řekl, jak to dopadlo?"

Starý Liška to všechno dávno zevrubně věděl, což mu však nevadilo, aby hádal hodně chybně.

"Farář Píhal," vece, "ale se mu to mračil, že mu z jeho duchovního stáda taková ovečka ubyla, jako je Bukovský mlynář, a když mu přišla letošní pouť, dojista bolestně vzdechl: Toho tady tentokráte mít nebudu."

"Ale já," řekl Soukup spokojeně se usmívaje, "já mu poslal na pouť pytel bílé mouky jak obyčejně, a moje stará přidala k tomu nějakou husu, nějaké kuře, nějaké sele, nějaké máslo jak obyčejně—a pan farář Píhal už se nemračil a nevzdychal a nestranil se, ale přišel, tiskl ruku a povídá: 'Kamaráde, bratříčku, o pouti ožijeme, co pán bůh dal, a to se rozumí, že při tom nesmí-

te [illegible] že musím jinam přes pole, že mám tuze důležité věci v ten den obstarávat, že si pohoštění jeho tenkráte musím odepřít: ale brácho, to jste ho měl vidět! Kdyby prý mne čtyřmi koni měl vytáhnout jako skalní balvan anebo v pytli mne odnést jak zajíce, že si to dokáže—a nechtěl-li, aby našemu přátelství na věky byl konec, že mu to nesmím udělat, abych nepřišel! No brácho, tedy jsem přišel. Ale kdo nepřišel, byl náš pan farář Čacký, a to pana faráře Píhala náramně domrzelo—ani mu to nemohl odpustit."

"Jak by mu to nemohl odpustit," namítal kostelník, "když jsem mu od našeho pana faráře sám donesl zdvořilé omluvení? Náš pan farář by tam jistě nebyl scházel, kdyby nebyla zrovna paní hraběnka přijela."

Mlynář vjel si pravicí do vlasů, a pokud bylo možno, ještě více je pocuchal, načež svou rozježenou hlavou několik okamžiků silně potřásal.

"To byste si nepomyslil," řekl potom přitlumeným hlasem i nakázal pohledem vzhůru na panskou společnost—"s jak malou láskou tam o našem panu faráři Čackém jeho páni spolubratři promlouvali! Zrovna jako by jim byl někdy na mísu do polévky smetí naházel."

"Co pak proti němu mají?" trhnul sebou nevrle Liška.

"Že prý si o sobě mnoho myslí. Že prý sobě perontky rozejpá křídou, aby vypadal jako bílá vrána. Že prý sobě za prefatina povolal jednoho amerického Indiána, a kuchařku i pradlenu nejspíš prý sobě objednal až z měsíce. Anebo prý mu slovo dala nějaká kněžna, či snad prý si dokonce čeká na jakousi princeznu z Portugálu?"

"A kdyby mu slovo byla dala kněžna a kdyby čekal na princeznu," horlil kostelník, "komu by co bylo do toho?"

"To že prý jsou ti praví," pokračoval mlynář, "s pěkným farizejským lícem ale s čertovou podšívkou. Však ono prý to ještě v čas někdy propukne, a pak že si něco povíme o bíleném hrobě."

"Je to jen závist, že on je lepší než oni," tvrdil Liška.

"Abych vám zkrátka řekl, měli ho na ohybačce, na potěračce i na vochlích."

"Což vy jste se ho nezastal?"

Soukup si přihnul ze sklenice, přimhouřil jedno oko, potom druhé, potom obě najednou, jako by si zpomínal, zdali se ho v skutku zastal čili nic, a naposled s pohodlným klidem odpovídal.

"Poslouchám je tak hodinu, poslouchám je dvě hodiny. Myslím si v duchu: to jsou vaše kněžské věci, kdo se vám do toho má plést? Tu oni začali také o tom, jakou má náš pan farář Čacký patálii s evangelíky, a nelenovali sobě opakovat, co které protestantské noviny o něm perného napsaly, zvláště jak ho zbírá Habrovský pastor. Všichni se tomu smáli a někteří volali, že jen dostává, co mu patří. Teď mi to už nešlo do brokvice. 'Velební páni,' povídám, 'měli byste se smát po latinsku!'—'Jak že, brácho?' křičeli na mne. 'Po latinsku? Jaký pak smích je to, latinský?'—Jářku na to: 'K čemu pak, braši, jste se latině učili? Tohle, co tu mluvíte, patří do latiny. Přece mluvíte latinu proto, abysme nerozuměli, když vás slyšíme—a já nechci slyšet, co tu mluvíte o panu faráři Čackém.'—'A proč ne?' ptali se.—'Pan farář Čacký,' povídám, 'je duchovním pastýřem v Bukově. To je s nás, chce-li to kdo vědět. A kdyby mně někdo z cizí kolatury řekl, že tam mají lepšího duchovního pastýře, než my v Bukově: tomu povím svoje mínění. Já znám pana faráře Čackého, já znám jiné pány, já je znám všecky z fundamentu — a kdyby nám někdo nabízel jiného, řekneme: děkujem pěkně, jen podržte pro sebe—my Bukovští už máme svého a jsme s ním docela spokojeni!'"

"Výborně, výborně!" volal Liška, a nechyboval, že to mlynář pánům zrovna na vlas tak nepovídal. "Vy umíte namířit rovně do živého!"

"Měl jste vidět, brácho, jak se po mých slovech všichni očima

do takové zavýskali! Od té chvíle o Bukovském faráři [illegible]! My se dáme zahanbovat — to tak!"

Liška byl tak potěšen, že musil Soukupovi pravici uchopiti a silným potřásáním svou mysl [illegible]. Mezi takovouto prací dostavil se k nim nový host, kterého hned nepoznávali, [illegible] přijmul zrovna k vedlejšímu stolu.

"Přeju dobrého zdraví," řekl on hlasitě, aby zvěděli, že tu také jest.

"Vítám vás, pane Rys", obrátil se k němu Liška.

"Dej to pán bůh a panenka Maria," odpovídal příchozímu mlynář.

"Když to bez panenky Marie nemůže být: amen," poznamenal Rys.

Soukup se na něj hrozivě podíval.

"A proč by to nemohlo být?" ptal se zhurta.

"Což pak já vím," pravil lesník Rys a pokrčil svýma [illegible] ramenoma, jež tak [illegible] jako v tanci. "Já jsem evangelík. Ale vy [illegible] katolíci [illegible] vědět."

Soukup [illegible]. Ale potom pan otec Habrovského kostelníka [illegible] neviděl a neslyšel, jako by takového mužíka v těchto [illegible] světa nikdy byl nezahlédnul. Rys nejevil nad tím pražádnou nespokojenost; nechal mlynáře být mlynářem, také o Lišku sotva letmo okem zavadil, za to tím pilněji hleděl na společnost u kuželek, jmenovitě na pátera Čackého, rty jeho se [illegible] usmívaly, [illegible] tam smích [illegible] také z jeho úst, uklouzlo mu polohlasitě: "Aha!—No vida! — Tak, tak!" A mezi tím klepal vesele prsty svými na stůl, a napiv se, dlouho a hlasitě mlaskal, jako by měl ve sklenici své nejvzácnější malvaz.

Následkem toho po něm Soukup najednou zase okem střelil, a když si toho Rys nevšimnul, zhurta se ho tázal: "Což pak se vám u nás tak líbí, človíčku?"

"Co se líbí také vám," odseknul človíček—"neboť je to něco katolického."

"Jděte! Máme tedy přece něco hezkého? A co by to bylo?"

"Celibát," ušklíbnul se Rys. "To je zrovna nelidsky krásná věc!"

Soukup se na něj zamračil.

"Nelidsky?" řekl. "Proč nelidsky? Buďte tak dobrý, řekněte proč."

"Jsem vám ochotně k službám," uklonil se mu zostra mužíček. "Já si tak někdy rád něco přečtu. A tu jsem se v jedné staré knize dočetl, že bůh v ráji řekl: 'Není člověku dobře býti samotnému!' Když jsem si pak zpomněl na celibát vašich kněží, namanula se mi otázka: Což to bůh v ráji snad neřekl? což snad ta stará kniha lhala? To sotva, neboť to náhodou bylo svaté písmo. Jestliže to ale bůh skutečně řekl, proč pak zapovídá papež svým kněžím se ženit? Myslí snad papež, že [illegible] pán bůh [illegible] omejlil?"

"Nejspíš je tak hloupý," řekl Soukup s bujným smíchem.

"O ne," nedal se Rys másti—"není hloupý, je náramně chytrý, je tuze, velice mondrý. Tolik jsem chtěl povědět—s[illegible] dost lidí, kteří si to vzíti nedají, že má papež na vlas tolik rozumu jako sám pán bůh, snad ještě o stupínek víc, na každý spůsob že se tak málo jako pán bůh omejlit může. Víte, pane, co z toho jde?"

"Kdež pak! Na to je má hlava tuze zabedněná—mně to musíte podat po lopatě!"

"Z toho jde," pokračoval Rys, "že je celibát nelidsky krásná věc. Když se ani pán bůh ani papež nemejlí, a když pán bůh praví, že není člověku dobře býti samotnému a že je třeba dáti mužovi ženu, papež ale každému knězi přísně zakazuje ženu sobě bráti: následuje z toho, že katoličtí kněží nejsou lidé."

"Jak že?" vybrknul na něj mlynář. "Co tu povídáte?"

(Pokračování.)

Westovy jaterní pi[illegible] jsou [illegible]